

Møtedato: 19. juni 2024

Vår ref.:
2023/448-24

Saksbehandler:
Hansen

Dato:
12.6.2024

Styresak 86-2024

Budsjett 2024 – justering av rammer nr. 1

Forslag til vedtak

Styret i Helse Nord RHF inviteres til å fatte følgende vedtak:

1. Styret i Helse Nord RHF vedtar disponeringer i tråd med saksutredningen og vedlegg 1.
2. Styret i Helse Nord RHF tar de administrative bevilgningene til orientering.

Bodø, 12. juni 2024

Marit Lind

Administrerende direktør

Formål

Formålet med denne styresaken er å redegjøre for endringer i budsjettpremisser og andre forhold som foreslås håndtert i justert budsjett 2024.

Beslutningsgrunnlag

Forslag til revidert nasjonalbudsjett (RNB) inneholder flere endringer i Helse Nords rammebetingelser. I tillegg ble det satt av midler til senere fordeling i Helse Nord RHF's vedtatte budsjett for 2024 som nå foreslås disponert.

Forslag i saken knyttet til nye bevilgninger i RNB forutsetter at RNB vedtas som foreslått og administrerende direktør vil eventuelt komme tilbake til styret dersom det skjer endringer som påvirker justeringene.

Det er tidligere bevilget særskilte tilskudd til Helse Nord. Det vises til *styresak 71-2024 Midler til rekruttering - fordeling* (styremøte 29. mai 2024) hvor det ble fordelt 200 mill. kroner og til *styresak 46-2024 Disponering av midler til nødvendig vedlikehold* (styremøte 21. mars 2024) hvor det ble fordelt 200 mill. kroner. Styret er også orientert om fordelingen av 40 mill. kroner til rekruttering og samhandling i *styresak 77-2024/4 Rekrutterings- og samhandlingstilskudd - tildeling* (styremøte 29. mai 2024).

Revidert nasjonalbudsjett

I RNB foreslår regjeringen å varig øke basisbevilgningen til de regionale helseforetakene med 1 150 mill. kroner, hvorav 141,3 mill. kroner til Helse Nord. Formålet er å legge til rette for reduserte ventetider og å bedre de regionale helseforetakenes økonomi.

Regjeringen fremmer forslag om 400 mill. kroner til ettårige ventetidstiltak, hvorav 49,2 mill. kroner til Helse Nord. Bevilgningen skal finansiere tiltak rettet mot tjenester med lang ventetid, mange pasienter på venteliste eller mot pasienter med alvorlige tilstander som risikerer forverret helsetilstand ved lang ventetid. Regjeringen vil at det skal vektlegges tiltak som gir varige effekter, og som ivaretar de ansatte og arbeidsmiljø.

Det foreslås 100 mill. kroner bevilget til tiltak innen sikkerhetspsykiatri, hvorav 12,3 mill. kroner til Helse Nord. Tilskuddet er varig.

Regjeringen foreslår et varig særskilt tilskudd til Helse Nord RHF på samlet 250 mill. kroner.

- *Opprettholdelse av akutttilbud i Lofoten og Narvik* 145,0 mill. kroner
Beløpet består av beregnede merkostnader ved å opprettholde dagens akutttilbud med 50,0 mill. kroner og 95,0 mill. kroner som er kompensasjon knyttet til beregnede mulige omstillingseffekter dersom tilbud for Lofoten og Narvik hadde blitt endret i tråd med forslaget i *styresak 2-2024*.
- *Sikre tilbudet ved Finnmarkssykehuset, klinikk Alta* 15,0 mill. kroner
Midlene skal brukes til å sikre et fortsatt fødetilbud, styrke poliklinikk, psykisk helsevern og dagbehandling ved Finnmarkssykehuset, Klinikk Alta.
Øvrige føringer vedrørende klinikk Alta i RNB lyder som følger:
Det skal videre utredes en utvidelse av det indremedisinske tilbudet innen poliklinikk og dagbehandling i Alta, i samhandling med kommunen. Breddekompetanse som muliggjør tilbud til pasienter med flere kroniske lidelser og eldre med skrøpelighet skal

prioriteres. Dette tilskuddet kommer i tillegg til de allerede bevilgede 25 mill. kroner, som for øvrig i sin helhet skal brukes i Alta. Formålet med tildelingene er å styrke Finnmarkssykehuset HF, Klinikk Alta, og bidra til at tilbudene her kan videreutvikles til det beste for lokalbefolkningen.

- *Økt samhandlings- og rekrutteringstilskuddet* 90 mill. kroner
(fra tidligere tildelte 40,0 til totalt 130,0 mill. kroner).
Øvrige regioner får samlet et tilskudd på 100,0 mill. kroner til formålet. Formålet med tilskuddet er å legge til rette for et godt desentralisert helsetilbud, med god kvalitet, kortere ventetider og riktig arbeidsdeling. Prioriterte områder er integrert psykisk helsetjeneste og rus og tiltak for å redusere antall utskrivningsklare pasienter. Midlene skal brukes etter enighet mellom helseforetak og aktuelle kommuner i regionen.
- *Økt ramme knyttet til pensjon* 110,6 mill. kroner
Basisbevilgningen til de regionale helseforetakene foreslås samlet økt med 900,0 mill. kroner, tilsvarende det økte anslaget for helseforetakenes samlede økning i pensjonskostnader. Den økte pensjonskostnaden forklares hovedsakelig av endringer i de økonomiske forutsetningene som ligger til grunn for beregning av pensjonskostnaden. Bevilgningen til Helse Nord foreslås økt med 110,6 mill. kroner som følge av dette. Pensjonskostnadene øker med 118,5 mill. kroner i Helse Nord.

I fordelingen av tilskuddet innen ordningen resultatbasert finansiering, oppdateres dataene som ligger til grunn for fordeling mellom de regionale helseforetakene. Oppdatert datagrunnlag for 2023 medfører at bevilgningen til Helse Nord reduseres med 4,0 mill. kroner fra 81,9 til 77,9 mill. kroner.

Ramme for driftskreditt

Helseregionene gis i RNB anledning til å bruke mer av opparbeidet premiefond i KLP til å betale økte pensjonspremier. Dette innebærer at rammen for driftskreditt vil økes noe mindre enn lagt til grunn i foretaksmøtet i januar 2024. Pensjonspremiebetalingen er fremdeles høyere enn kostnaden i 2024, og det vil bli behov for å justere helseforetakenes interne rammer for driftskreditt i konsernkontoordningen.

Andre forhold i Helse Nord RHF's vedtatte budsjett

Døgncapasitet psykisk helsevern

Bevilgningsøkning på 13,6 mill. kroner for å styrke døgncapasitet innen psykisk helsevern for voksne ble holdt igjen til senere fordeling.

Faglige satsninger

Det ble holdt av 30,6 mill. kroner til faglige satsninger i vedtatt budsjett.

Tarmscreening

Nasjonalt screeningprogram mot tarmkreft er finansiert med øremerket bevilgning. Hittil har helseforetakene fått tildelt til sammen 25,2 mill. kroner til å gjøre nødvendige investeringer i utstyr og tilpasning av lokaler ved screeningscenter. Dette er i hovedsak engangskostnader. I tillegg har helseforetakene samlet fått tildelt tilskudd til stillinger for 7,3 mill. kroner årlig. Bevilgningen for 2024 er 21,8 mill. kroner. I tillegg er det ubrukte midler fra tidligere år på 16,1 mill. kroner.

I styresak 70–2024 Regionale funksjoner med særskilt finansiering, forslag til endring (styremøte 29. mai 2024) vedtok styret endring i finansiering for enkelte særskilte funksjoner fra 2024. Dette er innarbeidet i inntektsrammene. Beløpet på 22 mill. kroner er foreløpig lagt til styrets disposisjon med sikte på utdeling til nye prioriterte områder.

Medbestemmelse

Budsjett 2024 – justering av rammer nr. 1 ble drøftet med de konserntillitsvalgte og -verneombud i Helse Nord RHF, den 10. juni 2024. Protokollen er lagt ved saken (vedlegg 2).

Administrerende direktørs vurdering

Regjeringen anerkjenner at Helse Nord er i en vanskelig situasjon med rekrutterings- og bemanningsutfordringer, med dertil negative økonomiske konsekvenser.

De særskilte bevilgningene gir oss handlingsrom og tid til å fortsette arbeidet med nødvendig omstilling av spesialisthelsetjenesten i nord. For å sikre at de særskilte midlene benyttes til formålet, legges det opp til at sykehusforetakene skal rapportere på hvordan ekstrabevilgningene planlegges brukt, samt hvordan effektene skal tas ut.

Varig økning i basisbevilgningen på 141,3 mill. kroner foreslås disponert ved at 91,3 mill. kroner fordeles til sykehusforetakene etter total inntektsmodell, mens 50 mill. kroner foreslås disponert til å øke mulighetsrommet for investeringer (økt sentralt overskudd).

I fordelingen av disse midlene til sykehusforetakene vil det presiseres at formålet med denne ekstrabevilgningen fra eiers side er å legge til rette for reduserte ventetider og å bedre sykehusforetakenes økonomi.

Helseforetakenes innspill til økonomisk langtidsplan er tydelige på at investeringsbehovet er stort. Effektene av et evt. lønnsoppgjør og prisstigning utover forutsetningene i statsbudsjettet må håndteres innenfor de oppdaterte inntektsrammene.

Bevilgning på 49,2 mill. kroner til ettårige ventetidstiltak foreslås holdt sentralt inntil forslag til fordeling foreligger. Adm. direktør har bedt helseforetakene levere konkrete tiltaksplaner med frist 10. juni og vil komme tilbake til styret med forslag til fordeling.

Bevilgning på 90,0 mill. kroner til samhandlings- og rekruttering vurderes nærmere i egen styresak. Det vises til vurdering i *styresak 83-2024 Tiltak som bidrar til bærekraft i Helse Nord* fra dette styremøtet.

Av tilbakeholdte midler til faglige satsninger foreslås 27,1 av 30,6 mill. kroner i 2024 disponert til:

- Styrking finansiering av kvalitetsregister 3,0 mill. kroner
- Kostnader til nasjonale protonsentra 7,0 mill. kroner
- Oppfølging kunstig intelligens 3,0 mill. kroner
- Sikkerhetspsykiatri 6,1 mill. kroner
- Retionapatiscreening 3,0 mill. kroner
- Samiske språktjenester 1,0 mill. kroner
- Trygg akuttmedisin 2,0 mill. kroner

- Styrke studenthelsetjenesten 0,5 mill. kroner
- Rusbehandling av ungdom, kompetansebygging 1,0 mill. kroner
- Intensivnettverk 0,5 mill. kroner

Samlet foreslår adm. direktør å bevilge 32 mill. kroner til å bedre situasjonen og kapasiteten i sikkerhetspsykiatrien. Beløpet fordeles med 16 mill. kroner hver til UNN og Nordlandssykehuset. Midlene disponeres fra tilbakeholdt budsjettpost på 13,6 mill. kroner til styrking av døgnkapasitet innen psykisk helsevern for voksne, 6,1 mill. kroner av midler til faglige satsninger og 12,3 mill. kroner i særskilt bevilgning i RNB.

Fordeling av inntekter mellom helseforetakene, herunder funksjonene i Lofoten og Narvik, er håndtert gjennom dagens inntektsmodell i Helse Nord. Adm. direktør foreslår at tilskudd til beregnede merkostnader ved å opprettholde akutfunksjonene i Lofoten og Narvik fordeles til Nordlandssykehuset og UNN, med henholdsvis 26,0 og 24,0 mill. kroner. Dette er i tråd med de økonomiske beregningene som ble gjort på bestilling fra HOD. Resterende 95,0 mill. kroner av den særskilte bevilgningen er knyttet til mulige omstillingseffekter av forslagene som lå til grunn i *styresak 2-2024 Tiltak for å sikre bærekraft i Helse Nord –høringsutkast helhetlig plan for funksjons- og oppgavedeling*. Adm. direktør tilrår at disse foreløpig holdes sentralt for senere fordeling etter nærmere vurdering av venteliste- og resultatutviklingen.

15 mill. kroner til Alta videreføres Finnmarkssykehuset. Adm. direktør registrerer føringene vedr. tilskudd til Alta og vil følge opp at helseforetaket benytter tilskuddet i tråd med føringene.

Adm. direktør foreslår at helseforetakene og RHF kompenseres krone for krone for økningen i pensjonskostnader på 118,5 mill. kroner i 2024. Avviket mellom bevilgningsøkning og kostnadsøkning foreslås finansiert med økte renteinntekter i RHF. For 2025 fordeles bevilgningsøkning etter total inntektsmodell.

Adm. direktør foreslår at samlet øremerket bevilgning til tarmkreftscreening fordeles til helseforetakene basert på inntektsmodellen for somatikk. Helseforetakene får prioritere midlene til drift og eventuelt nødvendige investeringer.

Investeringsrammer vil oppdateres etter løpende avklaringer med helseforetak om hvor mye av særskilte tilskudd som benyttes til investeringer.

Resultatbasert finansiering oppdateres i tråd med helseforetakenes resultater innen ordningen.

Som følge av pensjonspremiebetaling større enn finansiert pensjonskostnad vil adm. direktør komme tilbake til styret senere i høst med justering av helseforetakenes interne rammer for driftskreditt. Evt. midlertidige likviditetsbehov vil løses gjennom forskudd.

Orientering om administrative tildelinger

Fordeling av forskningsmidler er oppdatert i tråd med rammevedtak i Universitetssamarbeidet 8. november 2023, og tildeling av prosjektmidler i Tildelingsutvalget 11. desember 2023.

Det er fordelt til sammen 0,68 mill. kroner helseforetak i forbindelse med oppfølging av tiltaksplan for spesialisthelsetjeneste til den samiske befolkningen.

Særskilt bevilgning til 10 nye LIS1-stillinger i 2024 er fordelt mellom helseforetakene basert på antall og oppstartstidspunkt.

Vedlegg:

1. Justerte inntektsrammer 2024
2. Drøftingsnotat fra møte med konserntillitsvalgt og – verneombud 10. juni 2024

Vedlegg 1: Justerte inntektsrammer 2024 (forslag til justeringer markert i rødt, administrative fordelinger i grønt)

Inntektsrammer 2024 (tall i 1000 kr)

Basisramme 2024	RHF	Styret i HN RHF	Finnmark	UNN	NLSH	Helgeland	Sum
Sum basisramme 2024, per oktober 2023	1 945 222	236 022	2 155 645	6 790 610	4 206 234	1 869 605	17 203 337
Spesialisthelsetjenester til den samiske befolkningen 2024, oppfølging tiltaksplan	(680)		200	280	200		-
Forskningsmidler	(50 000)			42 000	8 000		-
Styrket sykehusøkonomi RNB 24		50 000	13 000	41 200	25 500	11 600	141 300
Økt pensjonskostnad RNB 24	2 500	(7 900)	11 100	55 550	35 220	14 130	110 600
Sikkerhetspsykiatri døgnplasser		(13 600)		6 800	6 800		-
Sikkerhetspsykiatri døgnplasser		(6 100)		3 050	3 050		-
Kvalitetsregister styrking		(3 000)		2 625	375		-
Gjennomgang regionale funksjoner med særskilt finansiering, styresak 70-2024		22 035		(8 979)	(13 056)		-
Intensivnettverk	500	(500)					-
Protontterapi, andel drift av nasjonale sentra	7 000	(7 000)					-
Kunstig intelligens	3 000	(3 000)					-
Rusbehandling av ungdom, kompetansebygging	1 000	(1 000)					-
Studenthelsetjenesten styrking	500	(500)					-
Retionapatiscreening i HF	3 000	(3 000)					-
Samiske språktjenester	1 000	(1 000)					-
Trygg akuttmedisin	2 000	(2 000)					-
Sum basisramme 2024, justert budsjett	1 915 042	259 457	2 179 945	6 933 136	4 272 323	1 895 335	17 455 237
Særskilte tilskudd							
Sykestuer Finnmark			11 700				11 700
Kvalitetsregistre	43 212						43 212
Nasjonalt senter for e-helseforskning				45 100			45 100
Medisinsk undersøkelse barnehus				2 536	2 446		4 982
Bedre psykisk helsehjelp i barnevernet, pilot Bodø					7 675		7 675
Landsdekkende modell for rettspsyk				637			637
Barnealliativt team				2 256	1 666		3 922
Døgnplass spiseforstyrrelse BUP				3 129			3 129
LIS1-stillinger			12 400	21 700	15 500	9 300	58 900
LIS1-stillinger fra 1. sept 22				3 295	4 943	1 648	9 885
LIS1-stillinger fra 1. mars og 1. september 2024				1 932	1 704	1 364	5 000
Tilskudd til turnustjeneste	122	0	1 016	2 627	2 163	1 099	7 027
Helikopter Kirkenes	58 384		9 016				67 400
Forsøksordning tannhelse							-
Fellesoperert redningshelikopterbase Tromsø og Svalbard				10 800			10 800
Endringer i biotekloven			253	3 783	420	210	4 666
Tverrfaglig helsekartlegging				2 972			2 972
Tarmkreftscreening (varig)			1 267	2 851	2 323	1 267	7 709
Tarmkreftscreening (varig)		-	2 251	6 120	3 535	2 163	14 069
Tarmkreftscreening (engangstilskudd)			2 585	6 591	4 304	2 520	16 000
Beredskap ved Kirkenes sykehus			35 000				35 000
Videreutvikling av spesialisthelsetjenester i Alta			25 000				25 000
Økt arbeidsgiveravgift for ytelse over 850.000	975		7 350	25 725	11 250	4 800	50 100
Tilskudd til vedlikehold (engangstilskudd)		85 000		115 000			200 000
Rekrutterings- og stabiliseringsfremmende tiltak (varig)	3 000		28 000	89 000	55 000	25 000	200 000
Rekrutterings- og samhandlingstilskudd (varig)			6 000	18 000	11 000	5 000	40 000
RNB Rekrutterings- og samhandlingstilskudd (varig)		90 000					90 000
RNB beredskaps- og rekrutteringstilskudd, Lofoten/Narvik (varig)				24 000	26 000		50 000
RNB beredskaps- og rekrutteringstilskudd (varig)		95 000					95 000
RNB beredskaps- og rekrutteringstilskudd, Alta (varig)			15 000				15 000
RNB Tiltak for å redusere ventetider i sykehusene (engangstilskudd)		49 200					49 200
RNB Sikkerhetspsykiatri (varig)				6 150	6 150		12 300
SUM øvrig ramme 2024, per oktober 2023	105 693	319 200	156 837	388 054	149 929	54 371	1 186 385
Resultatbasert finansiering							
Vedtatt budsjett 2024			11 159	39 169	21 201	10 339	81 868
Oppdatert fordeling 2024			(474)	(3 553)	295	(315)	(4 047)
SUM resultatbasert finansiering 2024, per oktober 2023	-	-	10 685	35 616	21 496	10 024	77 821
Øremerket tilskudd Nasjonale tjenester (konto 3340)							
Nasjonal kompetansetjeneste, antibiotikaresistens				8 449			8 449
Nasjonal komp.tjeneste for barn og unge med funksjonsned.	2 849						2 849
Nasjonal komp.tjeneste for inkontinens og bekkenbunnsyk.				2 846			2 846
Samisk nasjonal kompetansetjeneste - psykiskhelsevern og rus			4 795				4 795
Nasjonal kompetansetjeneste for døvblinde				3 445			3 445
Døvblindesentre	51 875			9 341			61 216
SUM Nasjonale tjenester 2024, per oktober 2023	54 724	-	4 795	24 081	-	-	83 600
Øremerket tilskudd Forskning (konto 3320)							
Forskningsmidler	28 171		5 605	38 222	9 890	4 612	86 500
SUM øremerket forskning 2024, per oktober 2023	28 171	-	5 605	38 222	9 890	4 612	86 500

Drøftingsprotokoll

Vår ref.:
2023/448-23

Saksbehandler:
Lisa F Carlsen

Dato:
10.06.2024

Møtetype:	Drøftingsmøte i henhold til Hovedavtalens § 42 og AML kap. 8 mellom konserntillitsvalgte og Helse Nord RHF. Konsernverneombud deltok i møtet.
Møtedato:	10. Juni 2024
Møtested:	Helse Nord RHF's lokaler i Bodø/ Microsoft Teams

Tilstede

Navn:	
Ann-Mari Jenssen	YS Helse
Baard Einar Martinsen	SAN
Kari B. Sandnes	LO Stat
Sissel Alterskjær	UNIO
Martin Øien Jenssen	Akademikerne
Jeanette Mikalsen	konsernverneombud
Marit Lind	administrerende direktør
Ola Jøsendal	viseadministrerende direktør
Fredrik Sund	spesialrådgiver
Anita Mentzoni-Einarsen	HR direktør
Erik Arne Hansen	økonomidirektør
Lisa Frønning Carlsen	rådgiver/protokollfører
Anne Lise Kjelkvik	seniorrådgiver/protokollfører

Forfall:

Ingen hadde meldt forfall til dette drøftingsmøtet.

Budsjett 2024, justering av rammer nr. 1

Saken ble tatt opp til drøfting.

Protokoll:

1. Arbeidsgiver anførte følgende:

Erik Arne Hansen innledet og redegjorde for innholdet i drøftingsnotatet, slik det ble sendt ut, den 3. juni 2024.

2. KTV/KVO anførte følgende:

Saken ble tatt til etterretning uten ytterligere kommentarer fra KTV/KVO.

Bodø, den 10. juni 2024

Protokollen ble godkjent i etterkant av drøftingsmøtet.

Marit Lind
Helse Nord RHF

Ola Jøsendal
Helse Nord RHF

Anita Mentzoni-Einarsen
Helse Nord RHF

Ann-Mari Jenssen
YS Helse

Baard Einar Martinsen
SAN

Kari B. Sandnes
LO Stat

Sissel Alterskjær
UNIO

Martin Øien Jenssen
Akademikerne

Jeanette Mikalsen
Konsernverneombud